

Liite 1:

MATINLAHDEN OPS- KORJAUKSIA JOHTOKUNNALLE

Punaisella merkityt tekstit ovat korjattavia tai lisättäviä tekstejä jo voimassa olevaan opetussuunnitelmaan.

4.3. OPPIMISYMPÄRISTÖT JA TYÖTAVAT

Espoon OPS

Oppilaita ohjataan osallistumaan aktiivisesti oman oppimisympäristönsä suunnitteluun ja kehittämiseen. Kouluissa luodaan innostavia oppimisympäristöjä, jotka tukevat oppimista ja uteliaisuutta sekä mahdollistavat monenlaisen yhteistyön tekemisen. Oppimisympäristöjä kehitetään monimuotoisiksi, oppimisen tiloja monikäyttöisiksi ja muunneltaviksi. Oppimisympäristöinä käytetään myös koulun lähialueita, luontoa sekä lähialueen toimijoita ja yrityksiä. Näitä toimijoita ovat muun muassa kirjastot, KULPS, Yrityskylä, nuorisotoimi, päiväkodit ja vanhainkodit. Retket ja vierailut tarjoavat monipuolisia kokemuksia, kohtaamisia, onnistumisia ja elämyksiä. Virtuaaliset ja digitaaliset oppimisympäristöt avaavat oppilaille uusia mahdollisuuksia sekä tukevat oppimisen tavoitteellisuutta ja eheyttämistä.

Opettajien vastuulla on valita monipuolisia, oppilaan oppimisen tarpeet huomioivia työtapoja. Opettajat huolehtivat myös siitä, että oppilaat saavat vaikuttaa työtapojen valintaan ja kehittämiseen. Osallisuus oman oppimisen suunnitteluun lisää oppilaiden motivaatiota ja oppimisen iloa. Työtapojen valinnat ja eriyttäminen edistävät oppilaan kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä parantavat oppimistuloksia. Tekemällä oppiminen, toiminnallisuus, draama, fyysinen aktiivisuus ja ulkona oppiminen ovat opetuksessa aktiivisesti käytössä. Kunkin oppiaineen opetuksessa opettaja huolehtii siitä, että myös oppiaineelle ominaisia työtapoja käytetään.

Tieto- ja viestintäteknologia tuo oppimiseen kokemuksellisuutta, pelillisyyttä ja leikillisyyttä sekä tukee oppilaan yksilöllisiä vahvuuksia ja oppimisen eheyttä. Se mahdollistaa verkostoitumisen ja oppimiskokemusten jakamisen. Ohjelmointia, robotiikkaa ja muuta teknologiaa hyödynnetään oppimisessa. Kielen merkitys oppimisessa on keskeinen. Kielitieteisessä koulussa jokainen opettaja on myös oppiaineensa kielen opettaja.

KULPS -kulttuuri- ja liikuntapolku

KULPS -kulttuuri- ja liikuntapolku on Espoon perus- ja lisäopetuksen oppilaille luotu kulttuurin, liikunnan ja kirjaston palvelutarjontakokonaisuus. KULPSissa oppimisympäristöinä ovat kaupungin historialliset kohteet, museot, kirjastot, taidenäyttelyt, konsertit, elokuvat, näyttämötaiteen esitykset, monenlaiset liikuntapaikat ja oma lähiseutu.

KULPS-tarjonta on rakennettu niin, että se tukee oppiaineiden tavoitteiden ja sisältöjen mukaista oppimista sekä laaja-alaisen osaamisen kehittymistä. Lisäksi KULPS rikastuttaa koulujen mahdollisuuksia monialaisten oppimiskokonaisuuksien toteuttamiseen.

KULPSiin osallistuminen on jokaisen oppilaan oikeus. Tavoitteena on, että jokainen oppilas pääsee lukuvuoden aikana vähintään kerran kulttuuripolulle, liikuntapolulle ja kirjastopolulle. Yhdeksän vuoden aikana Espoon keskeiset taide- ja kulttuurilaitokset, kirjastot sekä liikunnan kohteet tulevat tutuksi jokaiselle peruskoululaiselle.

Yrittäjyyskasvatus

Oppilaita kannustetaan aloitteellisuuteen ja yritteliäisyyteen. Heitä ohjataan ikäkaudelle sopivin keinoin näkemään työn ja yrittäjyyden merkitys elämässä ja yhteiskunnassa. Perusopetuksen aikana oppilaista kasvaa yritteliäitä ja he oppivat taloudellista vastuullisuutta tulevaisuutta varten. Oppilaat pääsevät tutustumaan koulun eri ammatteihin ja koulun ulkopuoliseen työelämään esimerkiksi työelämään tutustumisjaksoilla (TET) ja Yrityskylässä.

Matinlahden koulun OPS

Oppimisympäristöt ja työtavat

Matinlahden koulussa käytetään monipuolisia työtapoja oppilaiden erilaiset oppimistyyli huomioiden. Työskentelyssä suositaan toiminnallisia työtapoja, esimerkiksi monenlaisia pari- tai ryhmätöitä, yhteistoiminnallista oppimista ja draamapedagogiikkaa. Oppilaat saavat vaikuttaa työtapojen valintaan. Opettaja ohjaa valintoja ja tarjoaa ikätasolle sopivia vaihtoehtoja. Yhteisissä luokkakokouksissa oppilaat pääsevät ehdottamaan ja valitsemaan erilaisia työtapoja.

Opiskeltavan jakson alussa oppilaat pohtivat jaksossa käytettävien työtapojen sopivuutta opiskeltavaan aiheeseen. Oppilaita ohjataan löytämään omaan työskentelyynsä sopivia vaihtoehtoja. Työtapoihin liittyviä valintoja voidaan tehdä myös kotitehtävissä. Jakson lopussa arvioidaan työtapojen sopivuutta esimerkiksi itsearviointin avulla. Arviointipalaute mahdollistaa työtapojen kehittämisen jatkossa.

Oppilaat pääsevät vaikuttamaan työtapojen valintaan myös oppilaskunnan toiminnassa. Lisäksi oppilaat osallistuvat erilaisten projektien, pajojen, juhlien ja teemapäivien suunnitteluun ja toteutukseen. Oppilaat voivat myös toimia oman alansa asiantuntijoina. He voivat halutessaan suunnitella ja pitää pieniä opetustuokioita esimerkiksi oman kiinnostuksensa pohjalta.

Oppimisessa hyödynnetään ulkona oppimista, luontoa ja lähiympäristön kohteita. Koulun erilaisia tiloja, kuten aineluokkia ja muita tyhjillään olevia tiloja, hyödynnetään monipuolisesti. Oppilaita ryhmitellään joustavasti eriyttämällä opiskelua oppilasryhmien sisällä. Opettajien yhteistyö mahdollistaa työskentelyn yli luokkarajojen. Oppimista tehostetaan sähköisillä oppimisympäristöillä. Oppilaita ohjataan vastuulliseen työskentelyyn koulun tiloissa ja lähiympäristössä. Erilaiset projektit, palkkitunnit ja pajapäivät mahdollistavat elämyksellisen ja monikanavaisen opiskelun. Opetusta eheytetään kokonaisvaltaisesti yhdistelemällä eri oppiaineita.

Koulun arjessa oppilaat saavat tärkeitä tunnekokemuksia osallisuudesta yhteistyössä muiden oppilaiden kanssa. Luokat pitävät säännöllisesti luokkakokouksia, joissa päätetään luokkaa koskevista asioista. Kummeina oppilaat vertaisoppivat ja kehittävät sosiaalisia taitojaan. Koulun muun henkilökunnan, huoltajien ja muiden yhteistyötahojen osaamista ja tietotaitoa voidaan hyödyntää oppimisessa.

KULPS

Matinlahden koulussa hyödynnetään lähialueen monipuolisia liikuntapaikkoja, luontoa, kirjastoa sekä kulttuuritarjontaa (mm. KULPS!). Retkiä tehdään myös kaupungin muihin KULPS-kohteisiin, niin että jokaisella oppilaalla on mahdollista osallistua vuosittain niin kulttuuri-, liikunta kuin kirjastopolkuunkin.

5. OPPIMISTA JA HYVINVOINTIA EDISTÄVÄ KOULUTYÖN JÄRJESTÄMINEN

5.2. Yhteistyö

Kodin ja koulun yhteistyö

Espoon OPS

Oppilaiden osallisuus

Koulutyön keskeisenä osana on rohkaista oppilaita osallistumaan ja vaikuttamaan. Osallistumisen mahdollisuuksia annetaan jatkuvasti. Niitä järjestetään osana kaikkea koulun toimintaa.

Kaikkia oppilaita innostetaan esittämään oppimiseen ja koulun toimintaan liittyviä näkemyksiään ja vaikuttamaan yhteisiin asioihin. Opettajat tukevat oppilaita oman mielipiteensä ilmaisemiseen ja ohjaavat niiden rakentavaan ilmaisemiseen. On oleellisen tärkeää, että oppilaiden ääni otetaan huomioon koulun toiminnassa. Oppilaiden mielipiteiden arvostava huomioon ottaminen vahvistaa heidän haluaan vaikuttaa. Tavoitteena on, että jokainen oppilas voi omista lähtökohdistaan osallistua oman oppimisensa suunnitteluun.

Oppilaskuntatoiminnan avulla harjoitellaan yhteistyötä ja demokraattista toimintaa sekä vahvistetaan koulun yhteisöllisyyttä. Oppilaskunnan hallituksen tehtävä on omalta osaltaan innostaa kaikkia koulun oppilaita osallistumaan ja vaikuttamaan koulun asioiden hoitamiseen. Oppilaskuntien hallituksille taataan aito mahdollisuus osallisuuteen ja koulun asioihin vaikuttamiseen. Oppilasedustajat kutsutaan oppilaita koskevia yleisiä asioita käsiteltäessä koulun johtokunnan ja opettajien kokouksiin.

Kodin ja koulun yhteistyö

Kodin ja koulun välisen yhteistyön tavoitteena on kasvatuksen ja opetuksen tukeminen sekä keskinäisen luottamuksen rakentaminen. Kodin ja koulun välinen luottamus vahvistuu, kun koulun tavat ja koulukulttuuri tulevat huoltajille tutuiksi.

Kodin ja koulun välinen yhteistyö on luonteeltaan kasvatuskumppanuutta, jossa opettajat ja huoltajat tuntevat toisensa. Se kehittyy jatkumona varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja kouluun. Yhteistyö on arvostavaa, monipuolista ja aktiivista. Sillä tuetaan oppilaan koulunkäyntiä, lisätään turvallisuutta sekä ehkäistään kiusaamista ja muita lasten ja nuorten hyvinvointia häiritseviä tekijöitä. Koulu rakentaa aloitteellisesti yhteistyötä ja kehittää sen edellytyksiä. Koulu ja huoltajat vastaavat yhteistyön sujumisesta yhdessä. Koulu arvioi yhteistyörakenteiden toimivuutta ja riittävyyttä säännöllisesti, erityisesti perheiden elämää koskevissa muutostilanteissa.

Vanhempainyhdistysten ja luokkatoimikuntien toiminta edistää huoltajien yhteistyötä ja koulun sekä luokkien yhteisöllisyyden kehittämistä. Huoltajilla on edustajat koulun johtokunnassa. Johtokunnan yhtenä tehtävänä on kehittää ja etsiä uusia keinoja kodin ja koulun yhteistyön tiivistämiseksi ja monipuolistamiseksi. Huoltajilla voi olla edustus myös yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmässä. Huoltajia kannustetaan osallistumaan koulun opetussuunnitelmatyöhön. Opetuksen järjestämisen arviointiin huoltajat voivat osallistua mm. huoltajakyselyjen kautta.

Ensimmäisen kouluvuoden aikana huoltajilla on oikeus vähintään kahteen ja sen jälkeen lukuvuosittain vähintään yhteen henkilökohtaiseen tapaamiseen lapsen luokanopettajan/luokanvalvojan kanssa.

Koulu antaa huoltajille tietoa mm. oppimisen arvioinnin käytännöistä, kielivalinnoista, valinnaisaineista, painotetusta opetuksesta sekä näiden valintojen merkityksestä koulupolun myöhemmässä vaiheessa. Tietoa annetaan myös oppimisen tuesta ja oppilashuollon toiminnasta. Koulu huolehtii siitä, että huoltajat saavat ajoissa riittävästi tietoa nuoren jatko-opiskelumahdollisuuksista ja niihin hakemisesta. Kun neuvotellaan oppilaan koulunkäynnin ja jatko-opintojen kannalta merkittävistä ratkaisuista, koulun tulee varmistaa, että huoltaja ymmärtää ratkaisujen merkityksen.

Sähköisten järjestelmien avulla huoltajat voivat seurata oppilaan opintosuorituksia, olla vuorovaikutuksessa opettajan kanssa, tarkastella ja selvittää poissaolotietoja sekä seurata koulun lähettämiä tiedotteita. Oppilaan poissaoloja seurataan Espoossa käytössä olevan yhteisen ohjeen mukaisesti. Lisäksi koulu tiedottaa kouluyhteisön toimintamalleista ja tiedottamiskäytännöistä erilaisissa ongelma-, onnettomuus- ja kriisitilanteissa.

Koulun sisäinen yhteistyö ja yhteistyö muiden tahojen kanssa

Yhteistyö kaupungin kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalveluiden, kirjastojen, taide- ja tiedeyhteisöjen, taiteen perusopetuksen oppilaitosten, tutkimuslaitosten, kestävä kehityksen toimijoiden, luontokoulujen sekä seurakuntien, järjestöjen ja yritysten kanssa monipuolistaa koulujen toimintaa ja avartaa oppimisympäristöjä. Yhteistyöhankkeet sekä kaupungin omien toimijoiden kanssa sekä kansainvälisissä verkostoissa rikastuttavat opiskelua.

Koulut hyödyntävät oman palvelualueensa omaleimaisuutta koulun toiminnassa ja kehittävät toimintaansa yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Espoon koulut toimivat aktiivisessa yhteistyössä nuorisovaltuuston kanssa

innostaen oppilaita seuraamaan heitä koskevia asioita ja vaikuttamaan niihin aktiivisesti. Oppilaat saavat tietoa yhteiskunnallisesta toiminnasta ja vaikutusmahdollisuuksista.

Matinlahden koulun OPS

Oppilaiden osallisuus

Matinlahden koulussa oppilasta kannustetaan ilmaisemaan mielipiteensä ja häntä kuunnellaan. Oppilas suunnittelee oppimistaan ja työskentelyään opettajan ohjauksessa (ks. luku 4). Oppilaat osallistuvat luokkansa luokkakokouksiin ja luokan omien sääntöjen laatimiseen. Oman ryhmänsä jäsenenä oppilas kantaa vastuuta kaikkien kouluviihtyvyydestä.

Koulussa toimii aktiivinen oppilaskunta, joka tuo esiin oppilaiden toiveita ja mielipiteitä. Lisäksi se edistää koulun yhteisöllisyyttä ja me-henkeä esimerkiksi toteuttamalla oppilaiden toiveiden mukaisia teemapäiviä.

Oppilaat ovat koulun aktiivisia jäseniä ja he osallistuvat juhlien ja tapahtumien järjestämiseen sekä vastuutehtäviin, kuten kirjastonhoitoon, välitunti toiminnan järjestämiseen, eettisiin päivänavauksiin, ruokalan siivoukseen ja kummitoimintaan. Vanhemmat oppilaat voivat halutessaan järjestää buffet-myyjäiset leirikouluvarojen keräämistä varten.

Kodin ja koulun yhteistyö

Matinlahden koulun henkilökunta tekee huoltajien kanssa tiivistä yhteistyötä. Syyslukukauden alussa Matinlahden koulussa järjestetään huoltajille vanhempainilta. Huoltajilla on mahdollisuus tavata opettajia vähintään yhden kerran lukuvuodessa. Sen lisäksi huoltajien tai koulun toiveesta tapaamisia voidaan järjestää useamminkin. Ensimmäisen luokan oppilaiden huoltajilla on mahdollisuus tavata lapsensa opettajaa vähintään kaksi kertaa lukuvuoden aikana Tukevasti alkuun -tapaamisissa. Huoltajatapaamisiin tilataan tarvittaessa tulkki tai kulttuuriohjaaja.

Matinlahden koulussa järjestetään joulukuun alun ja talviloman välisenä aikana arviointikeskustelu, jolloin oppilaan opettaja tapaa oppilaan ja huoltajan. Keskusteluun osallistuu tarvittaessa muitakin oppilasta opettavia opettajia.

Matinlahden koulussa käytetään pääasiallisena viestintävälineenä Wilma-järjestelmää, johon opettajat kirjaavat esimerkiksi tuntityöskentelyyn liittyvät asiat ja oppilaiden poissaolot. Wilman avulla huoltaja seuraa oman lapsensa koulunkäyntiä ja osallistuu aktiivisesti koulunkäyntiin liittyviin asioihin. Koulun yhteisistä asioista tiedotetaan kuukausittain Wilman kautta.

Matinlahden koulun johtokunta tukee omalta osaltaan koulun kasvatus- ja opetustyötä sekä koulun ja kodin välistä yhteistyötä. Johtokunta kokoontuu säännöllisesti.

Matinlahden koulussa toimii aktiivinen Koti ja Koulu -yhdistys. Yhdistys valitsee syksyn vuosikokouksessa yhdistykselle puheenjohtajan ja hallituksen jäsenet. Yhdistyksessä on myös kaksi opettajajäsentä. Matinlahden Koti ja Koulu -yhdistys toimii tehokkaasti oppilaiden hyväksi keräämällä varoja esimerkiksi välitunti- ja opetusvälineisiin sekä järjestämällä erilaisia tapahtumia. Jokainen luokka valitsee luokan huoltajista yhdysvanhemmat. Yhdysvanhemmat voivat halutessaan osallistua myös Koti ja Koulu -yhdistyksen toimintaan. Lisäksi Matinlahden koulussa on koko koulun yhteistä toimintaa, johon kaikki oppilaiden huoltajat ovat tervetulleita osallistumaan. Luokkatoimikunnat voivat varata koulun tiloja omaan toimintaansa.

Kodin ja koulun välistä yhteistyötä arvioidaan huoltajilta saatavan palautteen pohjalta. Palautetta kerätään huoltajakyselyistä, arviointikeskusteluista sekä muusta palautteesta.

Koulun sisäinen yhteistyö ja yhteistyö muiden tahojen kanssa

Matinlahden koulu tukee opettajien yhteistyötä järjestämällä heille yhteistä suunnittelu-aikaa viikoittain. Yhteistyö mahdollistaa opettajaresurssin monipuolisen ja joustavan hyödyntämisen. Koulussa kehitetään samanaikais- ja pariopettajuutta. Oppilaat hyötyvät eriyttämisestä, joustavista opetusjärjestelyistä, tilojen tarkoituksenmukaisesta käytöstä ja tuntien palkittamisesta.

Matinlahden koulu tekee yhteistyötä alueen muiden koulujen ja päiväkotien kanssa erityisesti nivelvaiheissa. Koulussa toimii iltapäiväkerho. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään kaupungin muiden toimialojen, esimerkiksi kirjaston, sosiaalitoimen ja lähipoliisin, kanssa. Lisäksi yhteistyötä tehdään seurakunnan, taiteen perusopetuksen ja lähialueen yritysten ja yhdistysten kanssa. Seurakunta järjestää koulussa päivänavauksia, retkiä ja KK-kopla-toimintaa. Musiikkiopisto tarjoaa soitinopetusta halukkaille ja sen orkesteri esiintyy koulun juhlissa. Urheiluseurat pitävät erilaisia liikuntatuokioita oppilaille. KULPS!-retkillä tutustutaan monipuolisesti paikallisiin kulttuuri- ja liikuntapalveluihin.

5.5 Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta

Koulun kerhotoiminta

Espoon OPS

Koulun kerhotoiminta

Espoon peruskouluja kannustetaan järjestämään oppilaille koulun kasvatus- ja opetustehtävää tukevaa, monipuolista koulun kerhotoimintaa. Koulun kerhotoiminnan tavoitteena Espoossa on tarjota oppilaille onnistumisen, osaamisen ja ilon kokemuksia erilaisten, oppilaille hyödyllisten ja mieluisten aiheiden parissa. Koulun kerhotoiminta on pedagogisesti tavoitteellista ja antaa oppilaille mahdollisuuksia syventää kiinnostuksen kohteitaan.

Oppilaita rohkaistaan ideoimaan, suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan koulun kerhotoimintaa. Myös huoltajat voivat olla mukana koulun kerhotoiminnan suunnittelun ja toteuttamisen eri vaiheissa.

Espoossa koulun perusopetuksen iltapäivätoiminta toteutetaan kaupungin oman perusopetuksen iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman mukaisesti. Iltapäivätoiminta on maksullista ja sitä järjestetään jokaisena koulupäivänä oppituntien päätyttyä. Toiminta tukee osaltaan perusopetuksen yleisiä kasvatustavoitteita. Koulun kerhotoiminta ja perusopetuksen iltapäivätoiminta sijoittuvat oppilaan vapaa-ajalle.

Oppilaiden turvallisesta siirtymisestä koulun kerhoihin ja iltapäivätoimintaan huolehditaan. Vastuu turvallisesta ja eheästä koulupäivästä on kaikkien toimijoiden yhteinen.

Koulun kirjastotoiminta

Jokaisessa Espoon peruskoulussa on koulukirjastotoimintaa. Koulukirjastot tukevat tiedonhallintataitojen ja kirjallisuuden suunnitelmallista opiskelua. Koulukirjastot ovat keskeisiä ja monipuolisia oppimisympäristöjä, joissa on saatavilla sekä painettuja että digitaalisia materiaaleja. Koulukirjastoissa hyödynnetään teknologiaa laajasti.

Koulukirjasto on oppimisympäristö, jossa harjoitellaan laaja-alaisen osaamisen ja osallistumisen taitoja. Kirjastossa kasvaa taito kertoa omaa ja kyky ymmärtää toisen tarinaa. Yhteistyössä yleisen kirjaston kanssa syvennetään ja laajennetaan tiedonhallintataitojen ja kirjallisuuden opiskelua sekä kannustetaan elinikäiseen kirjaston käyttöön.

Espoossa on yhteisesti sovitut käytännöt koulukirjastotoiminnan järjestämiseen. Niihin kuuluvat yhteinen aineistotietokanta ja lainausjärjestelmä sekä tiedonhallinnan opiskelun suunnitelma.

Kouluruokailu

Kouluruokailussa tarjottavat ateriat ovat monipuolisia, vaihtelevia ja ravitsemuksellisesti täysipainoisia kokonaisuuksia. Kouluruokailussa huomioidaan kalenterin mukaiset juhlapäivät. Juhlapäivinä tarjotaan teemaan liittyvä, juhlavampi ateriakokonaisuus. Aterioiden suunnittelussa huomioidaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan ravitsemussuosituksen. Oppilasravintolassa esillä oleva malliannos ohjaa oppilasta kokoamaan itselleen ravitsemuksellisesti täysipainoisen aterian.

Oppilaat voivat osallistua kouluruokailun ja ruokailuhetkien kehittämiseen ja arviointiin yhdessä koulun henkilökunnan ja ruokapalveluita tuottavan tahon kanssa. Yhteistyöllä kehitetään ruokailutilanteiden sujuvuutta ja viihtyisyyttä. Ruokailutilanteiden tavoitteena on hyvän käytöksen, hyvien pöytätapojen ja omalta osaltaan kestävän elämäntavan omaksuminen.

Oppilailla on mahdollisuus osallistua kouluruokailuun liittyviin palvelutehtäviin, jotka tukevat oppilaiden ravitsemus- ja terveyskasvatusta sekä sosiaalista, esteettistä, kulttuuri- ja kestävän kehityksen kasvatusta. Palvelutehtäviin osallistuminen antaa oppilaille mahdollisuuden tutustua koulun ruokapalveluhenkilökunnan työhön.

Oppilaiden yksilölliseen ravitsemukseen sekä terveyden tai sairauden hoitoon liittyvien tarpeiden tukitoimista ja seurannasta sovitaan tapauskohtaisesti yhteistyössä oppilaan huoltajan ja kouluterveydenhuollon edustajan kanssa. Koulun omista opetussuunnitelmissa kouluruokailua ja siihen liittyviä asioita voidaan kuvata ja sopia käytännöistä tarkemmin.

Välitunnit

Espoossa koulujen välituntitoiminta suunnitellaan siten, että se vahvistaa yhteisöllisyyttä ja kehittää oppilaiden sosiaalisia suhteita. Koulun tiloja kehitetään niin, että ne innostavat, motivoivat ja virkistävät oppilaita välitunneilla. Oppilaat ovat mukana toiminnan suunnittelussa.

Matinlahden koulun OPS

Kirjastotoiminta

Matinlahden koulussa on toimiva ja monipuolinen koulukirjasto. Koulukirjasto on avoinna joka päivä pitkällä välitunnilla, jolloin oppilaat voivat käydä omatoimisesti lainaamassa ja palauttamassa kirjoja omalla Helmet-kirjastokortillaan. Kirjastovälitunnilla vastuopettajan ohjaamat oppilaat toimivat kirjastojärjestäjinä. Muina aikoina kirjastoa käytetään opettajan valvonnassa. Kirjastossa on mahdollisuus tiedonhakuun ja tutkivaan oppimiseen. Lisäksi koulussa on ammattikirjallisuutta opettajille.

Matinlahden koulussa suoritetaan Kunnari-lukudiplomi toisella, neljännellä ja kuudennella luokalla. Luokat vierailevat säännöllisesti Kirjasto Omenassa. Kirjastotoiminnasta vastaava opettaja toimii Matinlahden koulun ja Kirjasto Omenan yhdyshenkilönä.

Kirjastossa oppilas tutustuu kirjaston käyttöön, erilaisiin kirjallisuuden lajeihin sekä oppii tiedonhankintataitoja. Kirjastovierailut innostavat lukemaan ja tutustuttavat kirjaston käyttöön.

Välitunnit

Välitunnit vahvistavat yhteisöllisyyttä ja kehittävät oppilaiden sosiaalisia suhteita. Esimerkiksi kummivälitunnit ja KK-kopla-toiminta lisäävät vuorovaikutusta yli luokkarajojen. Oppilailla on mahdollisuus osallistua ohjattuun välituntitoimintaan. Välituntitoiminnan tavoitteena on innostaa, motivoida ja virkistää oppilaita. Tätä varten luokissa on välituntivälineitä ja niitä voi myös lainata pihalta. Välituntitoimintaa kehitetään toiminnalliseksi leikkien ja pelien kautta. Oppilaat osallistetaan välituntitoiminnan suunnitteluun. Eri luokka-asteiden oppilaat on jaettu viidelle eri pihalle.

Kerhotoiminta

Koulun omaa kerhotoimintaa ovat opettajien ja oppilaiden huoltajien järjestämät kerhot, joiden sisältö vaihtelee vuosittain. Koulussa järjestetään kerhotoimintaa myös yhteistyössä ulkopuolisten toimijoiden ja oppilaiden kanssa. Oppilaita kannustetaan suunnittelemaan ja järjestämään välituntitoimintaa.

6.4.4 Arviointi nivelkohdissa

Espoon OPS

2. ja 3. sekä 6. ja 7. luokkien nivelvaiheissa arviointikeskustelulla annetaan nivelvaiheeseen liittyvää ohjaavaa palautetta ja arvioidaan monipuolisesti laaja-alaisen osaamisen kehittymistä.

Matinlahden koulun OPS

Lukuvuoden päätteeksi oppilaat saavat lukuvuositoldistuksen, joka on 2. luokalla sanallinen ja 6. luokalla numeerinen.

2. ja 3. sekä 6. ja 7. luokkien nivelvaiheessa oppilaille annetaan lukuvuositoldistuksen lisäksi myös muuta ohjaavaa palautetta. Ohjaavaa palautetta annetaan opettajan ja oppilaan välisissä keskusteluissa päivittäisissä oppimistilanteissa sekä lukuvuosittain arviointikeskustelussa, jotka käydään opettajan, oppilaan ja huoltajan kesken tammikuun ja talviloman välisenä aikana.

2. ja 3.lk. nivelvaiheen arviointi ja palaute on ohjaavaa palautetta, jossa kiinnitetään huomiota erityisesti oppilaan oppimisen edistymiseen, oppilaan vahvuuksiin oppijana ja vahvistetaan oppilaan itsetuntoa sekä oppimismotivaatiota. Tarvittaessa arvioidaan ja suunnitellaan yhdessä huoltajien kanssa oppilaan tarvitsemaa ohjausta ja tukea.

6. ja 7.lk. nivelvaiheen arviointi ja ohjaava palaute painottuu erityisesti työskentelytaitojen ja oppimisen taitojen kehittymiseen. Palautetta annetaan edistymisestä oppiaineissa ja laaja-alaisessa osaamisessa

Tarvittaessa järjestämme yksilökohtaista ohjausta nivelvaiheessa, jossa mukana voivat olla luokanopettaja, oppilas, huoltajat, erityisopettaja ja/tai oppilashuoltohenkilöstön edustaja sekä vastaanottavan luokan tai koulun edustaja/edustajat.

Opettajat huolehtivat arviointitiedon siirtämisestä koulun käytäntöjen mukaan, kun oppilasta opettaa uusi opettaja omassa koulussa tai kun oppilas siirtyy toiseen kouluun (nivellyskeskustelut).

7.1 Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet

Espoon OPS

Espoon kouluissa oppilaan tukitoimia suunnitellaan ja arvioidaan oppimisen tuen ryhmässä. Oppimisen tuen ryhmään osallistuu tapauskohtaisen harkinnan perusteella rehtori, oppilasta opettavat opettajat ja oppilashuollon ammattihenkilöiden edustajat. Pedagoginen asiantuntemus sekä opettajien ja oppilashuollon yhteistyö oppilaan tuen tarpeen varhaisessa havaitsemisessa sekä tuen suunnittelussa ja toteuttamisessa on tärkeää. Oppilaan ja huoltajien kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä oppilaan tukitoimien suunnittelemiseksi, arvioimiseksi ja toteuttamiseksi.

Varhaisen puuttumisen avulla oppilaan tuen tarve havaitaan, huoli otetaan puheeksi ja tukitoimia tarjotaan mahdollisimman nopeasti koulupolun jokaisessa vaiheessa. Opettajan merkitys varhaisessa tukemisessa on keskeinen. Opettaja seuraa perustyössään oppilaan koulunkäyntiä ja oppimista. Oppilaalla on oikeus saada hänen tarvitsemaansa oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmaannuttua.

Koulujen tukirakenteissa varaudutaan joustaviin muutoksiin oppilaan äkillisen tuen tarpeen muuttumisen varalta. Rehtori vastaa tuen kohdentamisesta koulun tasolla.

Matinlahden koulun OPS

Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet ja kodin ja koulun yhteistyö tuen aikana

Matinlahden koulussa oppilaiden tuen tarvetta seurataan. **Koululla on erillinen suunnitelma oppilaiden tuen tarpeiden seurantaa. Laaja-alainen opettaja ja luokanopettajat tekevät yhteistyössä seurantatestejä. Testien tulosten pohjalta suunnitellaan tuen muotoja.** Apuna käytetään koulun omaa varhaisen puuttumisen toimintamallia.

Oppilaan opettajat seuraavat aktiivisesti oppilaan koulunkäyntiä, työskentelyä, oppimista ja sosiaalisia suhteita. Kun opettaja huomaa tuen tarpeen, hän keskusteleekin aina asiasta huoltajan kanssa. Tarvittaessa opettaja tai huoltaja ottaa yhteyttä laaja-alaiseen erityisopettajaan tai oppilashuollon henkilöstöön.

Koulupäiviä ja työskentelyä jäsennetään erilaisin toiminnanohjauksin. Oppimisen tuen ja oppilashuollon toimintamallissa on opettajan apuna niin sanottu työkalupakki, joka ohjaa oppimisen ja työskentelyn suunnittelua ja tarvittaessa auttaa tukitoimien suunnittelussa ja toteutuksessa.

Jos oppilas tarvitsee tukea, oppimista ja työskentelyä voidaan tukea samanaikaisopetuksella, tukiopetuksella, osanaikaisella erityisopetuksella, erilaisilla oppimisympäristöön tehdyillä muutoksilla, oppilaanohjauksella, opetusta eriyttämällä, joustavilla ryhmittelyillä sekä erilaisilla apuvälineillä. Annetusta tuesta kirjataan Wilmaan tukikortti.

Oppilaiden tuen tarpeita seurataan jatkuvasti. Oppilaille ja luokille tarjottavia tuen resursseja tarkastellaan säännöllisin väliajoin ja niihin tehdään tarvittaessa muutoksia siten, että ne palvelisivat mahdollisimman hyvin oppilaiden oppimista ja kasvua.

12.2 Valinnaiset aineet

Espoon OPS

Vuosiluokilla 4–6 tarjottavista (3 vvh) ja vuosiluokilla 7–9 tarjottavista (6 vvh) valinnaisaineista päättää koulun johtokunta osana koulun tuntijakoa. Valinnaisina aineina oppilaille voidaan tarjota perusopetuksen yhteisten aineiden syventäviä ja soveltavia opintoja tai useasta oppiaineesta muodostuvia oppiainekokonaisuuksia. Valinnaisia tunteja voidaan käyttää myös painotetun opetuksen järjestämiseen.

Espoo-tunnit

Espoon omia tunteja (3 vvh) vuosiluokilla 1–3 voidaan käyttää koulun määrittelemällä tavalla edistämään jonkin oppiaineen opetuksen tavoitteiden saavuttamista. Arviointi toteutetaan osana oppiaineen arviointia.

Kielisuihku

Espoo-tunneilla toteutetaan myös kielisuihkuopetusta. Oppilaat tutustuvat kielisuihkuopetuksessa koulussa opettavaan A-kieleen tai -kieliin laulaen, leikkien, pelaten ja liikkuen. Pääpaino on suullisessa kielitaidossa. Kielisuihkun tavoitteena on synnyttää kielellistä uteliaisuutta, kehittää oppilaiden kielitietoisuutta sekä motivaatiota ja kiinnostusta vieraiden kielten opiskelua kohtaan. Tärkeää on, että oppilaat saavat positiivisia kokemuksia kielen oppimisesta ja kielitaidon karttumisesta.

Matinlahden koulun OPS

Liikuntakurssi

4. luokka

Tavoite: Iloa ja virkistystä tuottavien liikuntatehtävien tarjoaminen, joilla autetaan positiivisten tunteiden kokemista ja myönteisen minäkuvan muodostumista. Vertaisoppiminen ja oman roolin ymmärtäminen osana liikuntaryhmän toimintaa. Sosiaalisten taitojen kehittyminen eri-ikäisistä oppilaista koostuvassa ryhmässä turvallisesti toimien.

Sisältö: Oppilaslähtöisten toiveiden huomioiminen tuntien sisällöissä. Koetaan monipuolisesti liikuntaa koulussa ja lähiympäristössä sekä tehdään yhteistyötä paikallisten liikuntatoimijoiden kanssa mahdollisuuksien mukaan.

5. luokka

Tavoite: Iloa ja virkistystä tuottavien liikuntatehtävien tarjoaminen, joilla autetaan positiivisten tunteiden kokemista ja myönteisen minäkuvan muodostumista. Vertaisoppiminen ja oman roolin ymmärtäminen osana liikuntaryhmän toimintaa. Liikunnallisten vahvuuksien tunnistaminen.

Sisältö: Oppilaslähtöisten toiveiden huomioiminen tuntien sisällöissä. Koetaan monipuolisesti liikuntaa koulussa ja lähiympäristössä sekä tehdään yhteistyötä paikallisten liikuntatoimijoiden kanssa mahdollisuuksien mukaan.

6. luokka

Tavoite: Iloa ja virkistystä tuottavien liikuntatehtävien tarjoaminen, joilla autetaan positiivisten tunteiden kokemista ja myönteisen minäkuvan muodostumista. Vertaisoppiminen ja oman roolin ymmärtäminen osana liikuntaryhmän toimintaa. Liikunnallisten vahvuuksien tunnistaminen.

Sisältö: Oppilaslähtöisten toiveiden huomioiminen tuntien sisällöissä. Koetaan monipuolisesti liikuntaa koulussa ja lähiympäristössä sekä tehdään yhteistyötä paikallisten liikuntatoimijoiden kanssa mahdollisuuksien mukaan.

Arviointi perustuu kurssille asetettuihin tavoitteisiin. Arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan aktiivisuus, asenne, osaaminen, yhteistyötaidot ja vastuullisuus. (Kurssi arvioidaan hyväksyty/hylätty.) Viimeinen lause pois!

Kuvataidekurssi:

Kuvataidekurssin sisällöksi valitaan jokin kuvataiteen osa-alue, jossa yhdistyy eri oppiaineiden sisältöjä monialaisesti.

4. luokka

Tavoite: Tavoitteena on kuvallinen tuottaminen hyödyntäen myös oppilaan omaa kuvakulttuuria.

Sisältö: Oppilaat perehtyvät valitun osa-alueen peruskäsitteisiin. He käyttävät työskentelyssään kuvataiteen eri menetelmiä ja välineitä. Työskentely on suunnitelmallinen prosessi, joka toteutetaan yksilö- ja ryhmätyönä.

5. luokka

Tavoite: Tavoitteena on kuvallisen tuottamisen ja visuaalisen havaitsemisen syventäminen.

Sisältö: Syvennetään valitun osa-alueen peruskäsitteitä, menetelmiä ja välineitä sekä työskentelyn prosessiluonnetta. Työprosessia havainnoidaan ja siitä käydään rakentavaa vuoropuhelua.

6. luokka

Tavoite: Tavoitteena on kuvallisen tuottamisen ja visuaalisen havaitsemisen syventäminen ja visuaalisen kulttuurin tulkinta.

Sisältö: Syvennetään valitun osa-alueen peruskäsitteitä, menetelmiä ja välineitä sekä työskentelyn prosessiluonnetta. Työprosessia havainnoidaan ja siitä käydään rakentavaa vuoropuhelua. Harjoitellaan eri tulkintatasoja. Valittua osa-aluetta käsitellään mahdollisimman monialaisesti.

Arviointi perustuu sekä työskentelytaitoihin (sisältäen esim. ohjeiden mukaan työskentely, omatoimisuus ja ongelmanratkaisu, työtapaan sopivan työrauhan noudattaminen, yhteistyötaidot) että kuvataiteellisen työn prosessin ja valmiin tuotoksen arviointiin (esim. tarkoituksenmukaiset työtavat, luovuus ja itseilmaisuus). Arviointi on sanallista.

Luonnontieteen kurssi

4. luokka

Tavoite: Ohjata oppilasta tutustumaan lähiympäristöönsä luonnontieteellisestä näkökulmasta.

Sisältö: Luonnontieteen kurssilla harjoitellaan erilaisia tapoja kerätä havaintoja ja näytteitä luonnosta. Eri tutkimusvälineisiin perehdytään tutkien, kokeillen ja koulun lähiympäristössä liikkuen. Oppilaat laativat kurssilla itse suunnittelemansa luonnontieteellisen tutkimuksen.

Arviointi: Oppilas tutustuu lähiympäristöön ja kerää havaintoja sekä näytteitä luonnosta. Oppilas tutustuu kokeillen erilaisiin luonnontieteen tutkimusvälineisiin. Oppilas toteuttaa itse suunnittelemansa luonnontieteellisen tutkimuksen.

5. luokka

Tavoite: Ohjata oppilasta tutustumaan lähiympäristöönsä luonnontieteellisestä näkökulmasta. Kannustaa oppilasta tutkimaan lähiympäristöään ja kertomaan havainnoistaan toisille.

Sisältö: Luonnontieteen kurssilla harjoitellaan erilaisia tapoja kerätä havaintoja ja näytteitä luonnosta. Eri tutkimusvälineisiin perehdytään tutkien, kokeillen ja koulun lähiympäristössä liikkuen. Oppilaat laativat kurssilla itse suunnittelemansa luonnontieteellisen tutkimuksen ja esittelevät sen muille.

Arviointi: Oppilas tutustuu lähiympäristöön ja kerää havaintoja sekä näytteitä luonnosta. Oppilas tutustuu kokeillen erilaisiin luonnontieteen tutkimusvälineisiin. Oppilas toteuttaa itse suunnittelemansa luonnontieteellisen tutkimuksen. Oppilas esittelee tutkimuksensa muille.

6. luokka

Tavoite: Ohjata oppilasta tutustumaan lähiympäristöönsä luonnontieteellisestä näkökulmasta. Kannustaa oppilasta tutkimaan lähiympäristöään ja kertomaan havainnoistaan toisille. Ohjata oppilasta tunnistamaan syy- ja seuraussuhteita, tekemään johtopäätöksiä tuloksistaan sekä esittämään tuloksiaan ja tutkimuksiaan eri tavoin.

Sisältö: Luonnontieteen kurssilla harjoitellaan erilaisia tapoja kerätä havaintoja ja näytteitä luonnosta. Eri tutkimusvälineisiin perehdytään tutkien, kokeillen ja koulun lähiympäristössä liikkuen. Oppilaat laativat kurssilla itse suunnittelemansa luonnontieteellisen tutkimuksen ja esittelevät sen muille. Tutkimuksestaan oppilaat kirjoittavat tutkimusraportin.

Arviointi: Oppilas tutustuu lähiympäristöön ja kerää havaintoja sekä näytteitä luonnosta. Oppilas tutustuu kokeillen erilaisiin luonnontieteen tutkimusvälineisiin. Oppilas toteuttaa itse suunnittelemansa luonnontieteellisen tutkimuksen. Oppilas esittelee tutkimuksensa muille. Oppilas kirjoittaa tutkimuksestaan raportin.

Matematiikan pulmapäähkinä/pelikurssi

4. luokka

Tavoite: Matematiikan valinnaisainekurssin tavoitteena on pitää yllä oppilaan innostusta ja kiinnostusta matematiikkaa kohtaan sekä syventää oppilaan ongelmaratkaisutaitoja ja päättelykykyä vuorovaikutuksessa toisten oppilaiden kanssa.

Sisältö: Matematiikan valinnaisainekurssilla ratkaistaan erilaisia soveltavia ongelmaratkaisu- ja päättelytehtäviä pareittain sekä pienissä ryhmissä. Kurssilla esimerkiksi pelataan erilaisia pelejä, ratkotaan pulmatehtäviä, suoritetaan Matikka-diplomia ja laaditaan omia ongelmaratkaisutehtäviä. Oppilaita kannustetaan esittämään päättelyään ja ratkaisujaan muille matematiikan välinein, piirroksin, suullisesti ja kirjallisesti.

5. luokka

Tavoite: Matematiikan valinnaisainekurssin tavoitteena on pitää yllä oppilaan innostusta ja kiinnostusta matematiikkaa kohtaan sekä syventää oppilaan ongelmaratkaisutaitoja ja päättelykykyä vuorovaikutuksessa toisten oppilaiden kanssa.

Sisältö: Matematiikan valinnaisainekurssilla ratkaistaan erilaisia soveltavia ongelmaratkaisu- ja päättelytehtäviä pareittain sekä pienissä ryhmissä. Kurssilla esimerkiksi pelataan erilaisia pelejä, ratkotaan pulmatehtäviä, suoritetaan Matikka-diplomia ja laaditaan omia ongelmaratkaisutehtäviä. Oppilaita kannustetaan esittämään päättelyään ja ratkaisujaan muille matematiikan välinein, piirroksin, suullisesti ja kirjallisesti. Oppilaita ohjataan arvioimaan ratkaisun järkevyyttä ja tuloksen mielekkyyttä.

6. luokka

Tavoite: Matematiikan valinnaisainekurssin tavoitteena on pitää yllä oppilaan innostusta ja kiinnostusta matematiikkaa kohtaan sekä syventää oppilaan ongelmaratkaisutaitoja ja päättelykykyä vuorovaikutuksessa toisten oppilaiden kanssa.

Sisältö: Matematiikan valinnaisainekurssilla ratkaistaan erilaisia soveltavia ongelmaratkaisu- ja päättelytehtäviä pareittain sekä pienissä ryhmissä. Kurssilla esimerkiksi pelataan erilaisia pelejä, ratkotaan pulmatehtäviä, suoritetaan Matikka-diplomia ja laaditaan omia ongelmaratkaisutehtäviä. Oppilaita kannustetaan esittämään päättelyään ja ratkaisujaan muille matematiikan välinein, piirroksin, suullisesti ja kirjallisesti. Oppilaita ohjataan arvioimaan ratkaisun järkevyyttä ja tuloksen mielekkyyttä.

Arviointi perustuu tavoitteisiin. Arvioitavia asioita ovat tuntiaktiivisuus ja ongelmanratkaisutaidot. Arviointiin vaikuttaa myös yhteistyötaidot ja toisten huomiominen. Arvioinnissa huomioidaan oppilaiden ikätaso ja matematiikan lähtötaso.

Kädentaitokurssi

4. luokka

Tavoite: Käsityön valinnaisainekurssin tavoitteena on vahvistaa oppilaan kiinnostusta käsin tekemiseen sekä innostaa keksivään ja kokeilevaan käsityöhön. Oppilasta ohjataan tunnistamaan käsitteistöä sekä tuntemaan erilaisia materiaaleja ja työstämään niitä tarkoituksenmukaisesti. Oppilasta kannustetaan toimimaan pitkäjänteisesti ja vastuuntuntoisesti, huolehtimaan turvallisesta työskentelystä sekä valitsemaan ja käyttämään työhön sopivaa välineistöä.

Sisältö: Käsityön valinnaisainekurssilla työskenneltäessä opitaan käyttämään alan peruskäsitteistöä ja tutustutaan turvallisiin materiaaleihin ja työtapoihin. Kurssilla syvennetään aikaisemmin opittuja perustaitoja.

5. luokka

Tavoite: Käsityön valinnaisainekurssin tavoitteena on vahvistaa oppilaan kiinnostusta käsin tekemiseen sekä innostaa keksivään ja kokeilevaan käsityöhön. Oppilasta ohjataan tunnistamaan käsitteistöä sekä tuntemaan erilaisia materiaaleja ja työstämään niitä tarkoituksenmukaisesti. Oppilasta kannustetaan toimimaan pitkäjänteisesti ja vastuuntuntoisesti, huolehtimaan turvallisesta työskentelystä sekä valitsemaan ja käyttämään työhön sopivaa välineistöä.

Sisältö: Käsityön valinnaisainekurssilla harjoitellaan työssä tarvittavien koneiden ja laitteiden toimintaperiaatteita. Valinnaisainekurssilla tehdään töitä, joiden toteuttamiseen käytetään erilaisia käsityössä tarvittavia valmistustekniikoita, työvälineitä, koneita ja laitteita. Työskenneltäessä opitaan käyttämään alan peruskäsitteistöä ja tutustutaan turvallisiin materiaaleihin ja työtapoihin.

6. luokka

Tavoite: Käsityön valinnaisainekurssin tavoitteena on vahvistaa oppilaan kiinnostusta käsin tekemiseen sekä innostaa keksivään ja kokeilevaan käsityöhön. Oppilasta ohjataan tunnistamaan käsitteistöä sekä tuntemaan erilaisia materiaaleja ja työstämään niitä tarkoituksenmukaisesti. Oppilasta kannustetaan toimimaan pitkäjänteisesti ja vastuuntuntoisesti, huolehtimaan turvallisesta työskentelystä sekä valitsemaan ja käyttämään työhön sopivaa välineistöä.

Sisältö: Käsityön valinnaisainekurssilla harjoitellaan työssä tarvittavien koneiden ja laitteiden toimintaperiaatteita. Valinnaisainekurssilla tehdään töitä, joiden toteuttamiseen käytetään erilaisia käsityössä tarvittavia valmistustekniikoita, työvälineitä, koneita ja laitteita. Oppilaat soveltavat aikaisemmin oppimaansa työn tekemisessä. Työskenneltäessä opitaan käyttämään alan peruskäsitteistöä ja tutustutaan turvallisiin materiaaleihin ja työtapoihin.

Käsityön valinnaisainekurssi arvioidaan asetettujen tavoitteiden suuntaisesti. Arvioinnissa huomioidaan asenne, työskentely, koneiden ja työkalujen käyttö sekä itse tuotos.

Ilmaisutaidon kurssi

Ilmaisutaidon kurssilla tutustutaan itseilmaisun ja draaman eri muotoihin sekä valmistetaan pieniä esityksiä eri luokka-asteilta kootuissa ryhmissä. Kurssilla oppilaan itsetuntemus ja rohkeus ilmaista itseään vahvistuu.

4. luokka

Tavoite: Harjoitellaan monipuolisesti ilmaisu- ja vuorovaikutustaitoja sekä erilaisissa ryhmissä toimimista. Tarjotaan mahdollisuus osallistua koulu yhteisön juhlat toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen sekä suunnitellaan ja toteutetaan omia esityksiä.

5. luokka

Tavoite: Harjoitellaan monipuolisesti ilmaisu- ja vuorovaikutustaitoja erilaisissa ryhmissä toimimista. Tarjotaan mahdollisuus osallistua koulu yhteisön juhlat toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Harjoitellaan erilaisten äänensävyjen ja kielellisten valintojen vaikutuksien ymmärtämistä. Suunnitellaan ja toteutetaan omia esityksiä.

6. luokka

Tavoite: Harjoitellaan monipuolisesti ilmaisu- ja vuorovaikutustaitoja erilaisissa ryhmissä toimimista. Tarjotaan mahdollisuus osallistua koulu yhteisön juhlat toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen. Harjoitellaan erilaisten äänensävyjen ja kielellisten valintojen vaikutuksien ymmärtämistä. Suunnitellaan ja toteutetaan omia esityksiä. Käsitellään ajankohtaisia ja oppilaita itseään koskevia teemoja draaman keinojen avulla.

Arvioinnissa otetaan huomioon, kuinka oppilas pystyy toimimaan eri kokoisissa ryhmissä eri ikäisten oppilaiden kanssa. Lisäksi huomioidaan, miten oppilas osaa käyttää erilaisia itseilmaisun keinoja, kuten ääntä ja liikettä, tilanteeseen sopivalla tavalla sekä sitä, miten oppilas osallistuu yhdessä valmistettaviin pieniin esityksiin.

Englannin puhekurssi

4. luokka

Tavoite: Englannin valinnaisainekurssilla on tavoitteena rohkaista oppilasta käyttämään englantia suullisesti. Tärkeintä on viestin välittyminen vuorovaikutustilanteessa ja kannustava yhdessä oppiminen.

Sisältö: Kurssilla tutustutaan englannin kielen erilaisiin käyttötilanteisiin käytännönläheisten harjoitusten avulla sekä draaman, leikkien ja pelien kautta. Kurssilla harjoitellaan pieniä esityksiä eri luokka-asteilta kootuissa ryhmissä ja opetellaan suunnittelemaan toimintaa yhdessä.

5. luokka

Tavoite: Englannin valinnaisainekurssilla on tavoitteena rohkaista oppilasta käyttämään englantia suullisesti. Tärkeintä on viestin välittyminen vuorovaikutustilanteessa ja kannustava yhdessä oppiminen.

Sisältö: Kurssilla tutustutaan englannin kielen erilaisiin käyttötilanteisiin käytännönläheisten harjoitusten avulla sekä draaman, leikkien ja pelien kautta. Kurssilla harjoitellaan pieniä esityksiä eri luokka-asteilta kootuissa ryhmissä ja opetellaan suunnittelemaan toimintaa yhdessä. Oppilas syventää harjoituksissa aiempaa osaamistaan. Havainnoidaan ja harjoitellaan ääntämistä.

Arviointi:

Englannin puhekurssilla arvioinnissa kiinnitetään huomiota oppilaan ääntämiseen, puheen tuottamisen sujuvuuteen ja tilanteissa reagoimiseen. Oppilaan oma aktiivisuus ja oman suullisen tuotoksen osuus on tärkeää. Arvioinnissa huomioidaan oppilaan ikätaso.

6. luokka

Tavoite: Englannin valinnaisainekurssilla on tavoitteena rohkaista oppilasta käyttämään englantia suullisesti. Tärkeintä on viestin välittyminen vuorovaikutustilanteessa ja kannustava yhdessä oppiminen.

Sisältö: Kurssilla tutustutaan englannin kielen erilaisiin käyttötilanteisiin käytännönläheisten harjoitusten avulla sekä draaman, leikkien ja pelien kautta. Kurssilla harjoitellaan pieniä esityksiä eri luokka-asteilta kootuissa ryhmissä ja opetellaan suunnittelemaan toimintaa yhdessä. Oppilas syventää harjoituksissa aiempaa osaamistaan. Havainnoidaan ja harjoitellaan ääntämistä.

Laulu- ja soittokurssi

Laulu- ja soittokurssilla tutustutaan yhteislaulun ja yhtyesoiton perusteisiin sekä musisoidaan ryhmässä. Oppilaat pääsevät itse vaikuttamaan kurssin sisältöön ja harjoiteltaviin kappaleisiin. Kurssilla on mahdollista valmistaa esitys, joka esitetään yleisölle.

4. luokka

Tavoite: Oppilas tutustuu monipuolisesti eri soittimiin ja harjoittelee erilaisia lauluja. Oppilas rohkaistuu ja kehittyy musiikillisen ryhmän jäsenenä toimimisessa sekä musiikillisessa ilmaisussa.

Sisältö: Monipuolista laulu- ja soitto-ohjelmistoa, jota harjoitellaan erilaisten työtapojen avulla.

5. luokka

Tavoite: Oppilas harjoittelee monipuolisesti eri soittimien soittotaitoja sekä erilaisia lauluja. Oppilas kehittyy musiikillisen ryhmän jäsenenä toimimisessa sekä musiikillisessa ilmaisussa.

Sisältö: Monipuolista laulu- ja soitto-ohjelmistoa, jota harjoitellaan erilaisten työtapojen avulla.

6. luokka

Tavoite: Oppilas syventää soitto- ja laulutaitojaan. Oppilas toimii aktiivisesti musiikillisen ryhmän jäsenenä ja ilmaisee musiikillisesti itseään monipuolisesti.

Sisältö: Monipuolista laulu- ja soitto-ohjelmistoa, jota harjoitellaan erilaisten työtapojen avulla.

Kurssin arviointi perustuu kurssilla asetettuihin tavoitteisiin. Arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan aktiivisuus tuntityöskentelyssä ja osallistuminen yhteismusisointiin. Arviointi on sanallinen.

Ohjelmointikurssi

4. luokka

Tavoite: Oppia käyttämään yksinkertaisia ohjelmointialustoja. Tietokoneen peruskäytön vahvistaminen.

Sisältö: Koneeseen ja ohjelmiin kirjautuminen sekä salasanojen hallinnan opettelu. Ohjelmointialustoihin ja robotiikkaan tutustuminen. Koodauksen peruskomentoihin tutustuminen. Valmiiden ohjelmien esitleminen muille ryhmäläisille.

Arviointi:

Kurssin tavoitteena on innostaa oppilaita ohjelmien laatimiseen käyttäen apuna graafista ohjelmointiympäristöä..

Kurssilla arvioidaan sanallisesti kuinka hyvin oppilas laatii omia ohjelmia käyttäen ohjelmoinnin peruskäsitteitä, kuten peräkkäisyys, toistorakenne. muuttuja. silmukka ja ehtolause.

5. luokka

Tavoite: Syventää ymmärrystä ohjelmoinnista ja lisätä osaamista eri alustoilla.

Sisältö: Eri ohjelmointialustoihin tutustumista. Graafisten ohjelmointikäskyjen opettelua. Robotiikkaan tutustumista. Koodaamisen peruskomentojen syvällisempi hallinta. Valmiiden ohjelmien esitleminen muille ryhmäläisille.

6. luokka

Tavoite: Oppilaan tavoite on ymmärtää, mitä ohjelmointi tarkoittaa ja missä kaikkialla sitä tarvitaan. Tavoitteena on oppia käyttämään ohjelmoinnin perusrakenteita ja eri alustoja. Oppilas osaa ohjelmoida toimivan ohjelman graafisessa ohjelmointiympäristössä esim. Scratch.

Sisältö: Tarkoituksena on saada käsitys yleisimmistä ohjelmoinnin perusrakenteista. Robotiikkaan tutustumista ja moniosaisten ohjelmien koodaamista. Valmiiden ohjelmien esitleminen muille ryhmäläisille.

5.-6.luokkien arviointi:

Kurssin tavoitteena on innostaa oppilaita ohjelmien laatimiseen käyttäen apuna eri ohjelmointiympäristöjä.

Oppilas harjoittelee ohjelmointitaitoja käyttäen apuna ohjelmoinnin peruskäsitteitä kuten peräkkäisyys ja toistorakenne. Oppilaan tehtäviin kurssin aikana kuuluu ratkaista eteen tulevia ongelmia ohjelmointia apuna käyttäen. Kurssia arvioidaan sanallisesti.

Espoo-tunnit

Espoo-tunnit 1. - 3. luokilla käytetään oppilaanohjaustunteina yhteisöllisyyden vahvistamiseen.

2.luokan toinen Espoo-tunti käytetään englannin kielen kielisuihkuopetukseen.

OPPILAANOHJAUS 1.-3. LUOKILLE

1. luokka

Tavoitteet:

- edistää oppilaan opiskeluvalmiuksien ja -taitojen kehittymistä sekä tukea vähitellen kasvavaa vastuunottoa koulutyöstä sekä omista tehtävistä ja tavaroista.
- ohjata vuorovaikutustaitojen harjoitteluun ja ryhmässä toimimiseen.
- kannustaa ja tarjota mahdollisuuksia osallisuuteen omassa koulu- ja lähiympäristössään
- ohjata itse- ja vertaisarvioinnin taidossa
- oppilaanohjaus tukee oppilasta ja huoltajaa opiskeluun liittyvässä tiedonsaannissa ja valinnoissa. Heille järjestetään mahdollisuuksia henkilökohtaiseen ohjauskeskusteluun oppilaan opiskelun ja valintojen tukemiseksi sekä erilaisissa oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyvissä kysymyksissä.

Sisällöt:

- opiskelun perustaitojen harjoittelu ja vahvistaminen yhteistyössä kodin kanssa:

kuunteleminen, keskusteleminen, ohjeiden mukaan toimiminen, oman ja ryhmän työn suunnittelu, tehtävien tekeminen, työskentelyn ylläpitäminen ja loppuun saattaminen, omista ja yhteisistä tavaroista huolehtiminen, kotitehtävien merkitseminen ja tekeminen, ajan hahmottaminen, tiedonhankinnan perustaidot; lukutaidon harjoittelu, oppimistilanteisiin sopivan työrauhan antaminen, vuoron antaminen.

- yhteistyö- ja ryhmätaitojen harjoittelu (Yhdessä vahvaksi): sosiaaliset taidot, tunnetaidot, suuttumuksen hallinta, eettinen kasvatus, itsesäätely, motivaatio, sinnikkyys, oppimisen ilo, taidot kiusaamisen vähentämiseen ja vastustamiseen)
- monipuolisissa vuorovaikutustilanteissa erilaisilla työtavoilla toimien, parin kanssa ja ryhmässä sekä ryhmäyttämisharjoitukset
- luokan sisäisistä vastuutehtävistä huolehtiminen
- ryhmätilanteissa ja luokkakokouksissa vaikuttaminen, yhteisen mielipiteen muodostaminen ja esittäminen sekä päätöksenteko
- toisten myönteinen ja kannustava kohtaaminen
- omien ja ryhmän tavoitteiden asettamisen harjoittelu
- oman työn tarkastelu selkeiden kysymysten pohjalta
- omien taitojen ja vahvuuksien tunnistaminen ja harjoittelu
- palautteen antamisen ja vastaanottamisen harjoittelu
- keskustelut oppimisesta
- oman oppimisen arvioinnin harjoittelu
- vertaisarvioinnissa ennalta määriteltyjä tarkkailutehtäviä (esim. puhuuko esiintyjä kuuluvalla äänellä jne.)
- opetusryhmän yhteinen arviointikeskustelu
- siirtymätilanteiden harjoittelu
- koulun ja lähipiirin ammatit

2. luokka

Tavoitteet:

- edistää oppilaan opiskeluvalmiuksia ja -taitoja sekä koulunkäyntitaitoja
- ohjata oppilasta vastuuseen koulutyössä ja tehtävissä
- tukea oppilaan yhteistyö – ja vuorovaikutustaitoja
- ohjata ja kannustaa oppilasta arviointitaitojen harjoittelussa
- tukea oppilasta ja huoltajaa tulevien opintojen kannalta tehtävissä valinnoissa.
- kannustaa ja tarjota mahdollisuuksia osallisuuteen omassa koulu- ja lähiympäristössä.
- ohjata itse- ja vertaisarvioinnin taidossa
- Oppilaanohjaus tukee oppilaita ja huoltajia opiskeluun liittyvässä tiedonsaannissa ja valinnoissa. Heille järjestetään mahdollisuuksia henkilökohtaiseen ohjauskeskusteluun oppilaan opiskelun ja valintojen tukemiseksi sekä erilaisissa oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyvissä kysymyksissä.

Sisällöt:

- opiskelun perustaitojen harjoittelu ja vahvistaminen yhteistyössä kodin kanssa: kuunteleminen, keskusteleminen, ohjeiden mukaan toimiminen, oman ja ryhmän työn suunnittelu, tehtävien tekeminen, työskentelyn ylläpitäminen ja loppuun saattaminen, omista ja yhteisistä tavaroista huolehtiminen, kotitehtävien merkitseminen ja tekeminen, ajan hahmottaminen, tiedonhankinnan perustaidot; lukutaidon harjoittelu, oppimistilanteisiin sopivan työrauhan antaminen, vuoron antaminen.
- yhteistyö- ja ryhmätaitojen harjoittelu (Yhdessä vahvaksi): sosiaaliset taidot, tunnetaidot, suuttumuksen hallinta, eettinen kasvatus, itsesäätely, motivaatio, sinnikkyys, oppimisen ilo, taidot kiusaamisen vähentämiseen ja vastustamiseen)
- monipuolisissa vuorovaikutustilanteissa erilaisilla työtavoilla toimien, parin kanssa ja ryhmässä sekä ryhmäyttämisharjoitukset
- luokan sisäisistä vastuutehtävistä huolehtiminen
- ryhmätilanteissa ja luokkakokouksissa vaikuttaminen, yhteisen mielipiteen muodostaminen ja esittäminen sekä päätöksenteko
- toisten myönteinen ja kannustava kohtaaminen
- omien ja ryhmän tavoitteiden asettamisen harjoittelu
- keskustelut oppimisesta
- oman työn tarkastelu selkeiden kysymysten pohjalta
- omien taitojen ja vahvuuksien tunnistaminen ja harjoittelu
- palautteen antamisen ja vastaanottamisen harjoittelu

- oman oppimisen arvioinnin harjoittelu
- vertaisarvioinnissa ennalta määriteltäviä tarkkailutehtäviä (esim. puhuuko esiintyjä kuuluvalla äänellä jne.)
- opetusryhmän yhteinen arviointikeskustelu
- siirtymätilanteiden harjoittelu
- koulun ja lähipiirin ammatit

3. luokka

Tavoitteet:

- ohjata itsenäistymiseen ja vastuuseen koulutyössä, valinnoissa ja tehtävissä
- vahvistaa kykyä asettaa itselle tavoitteita ja arvioida tavoitteiden saavuttamista
- edistää oppimaan oppimisen taitojen tunnistamista ja kehittymistä
- oppia tunnistamaan oppiaineiden ominaispiirteitä ja oppia valitsemaan kuhunkin oppiaineeseen soveltuvia opiskelumenetelmiä
- ohjata kehittämään tiedonhankinnan valmiuksia ja auttaa omaksuma erilaisia tiedonhallinnan taitoja ja menetelmiä
- ohjata tunnistamaan ja arvostamaan sekä omia että toisten vahvuuksia, kykyjä ja taitoja.
- kehittää sosiaalisia ja ryhmässä toimimisen taitoja
- kannustaa ja tarjota mahdollisuuksia osallisuuteen ja vaikuttamiseen omassa kouluyhteisössä ja lähiympäristössä
- tutustua lähiseudun ammatteihin, työpaikkoihin ja elinkeinoelämään ja edistää oppilaiden ammatillisen kiinnostuksen heräämistä.
- Oppilaanohjaus tukee oppilaita ja huoltajia opiskeluun liittyvässä tiedonsaannissa ja valinnoissa. Heille järjestetään mahdollisuuksia henkilökohtaiseen ohjauskeskusteluun oppilaan opiskelun ja valintojen tukemiseksi (A2-kieli) sekä erilaisissa oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyvissä kysymyksissä.

Sisällöt:

- opiskelun perustaitojen vahvistaminen ja oppijana kehittyminen: kuunteleminen, keskusteleminen, ohjeiden mukaan toimiminen, oman ja ryhmän työn suunnittelu, tehtävien tekeminen, työskentelyn ylläpitäminen ja loppuun saattaminen, omista ja yhteisistä tavaroista huolehtiminen, kotitehtävien merkitseminen ja tekeminen sekä läksyjen lukutaito, ajan hahmottaminen, tiedonhankinnan perustaidot; lukutaidon harjoittelu, oppimistilanteisiin sopivan työrauhan antaminen, vuoron antaminen.
- yhteistyö- ja ryhmätaitojen harjoittelu (Yhdessä vahvaksi): sosiaaliset taidot, tunnetaidot, suuttumuksen hallinta, eettinen kasvatus, itsesäätely, motivaatio, sinnikkyys, oppimisen ilo, taidot kiusaamisen vähentämiseen ja vastustamiseen)
- monipuolisissa vuorovaikutustilanteissa erilaisilla työtavoilla toimien, parin kanssa ja ryhmässä sekä ryhmäyttämisharjoitukset
- omien ja ryhmän tavoitteiden asettaminen
- keskustelut oppimisesta
- erilaisten oppimistyylien kokeilut ja itselle sopivien löytäminen
- oman ajankäyttösuunnitelman harjoittelu
- omien taitojen ja vahvuuksien tunnistaminen
- omien kehitettävien alueiden tunnistaminen
- omien toimintatapojen ja oppimisen havainnointi
- oppimisen edistymisen havainnointi
- kokeisiin valmistautuminen
- luokan sisäisistä vastuutehtävistä huolehtiminen
- ryhmätilanteissa ja luokkakokouksissa vaikuttaminen, yhteisen mielipiteen muodostaminen ja esittäminen sekä päätöksenteko
- palautteen antamisen ja vastaanottamisen vahvistaminen
- oman työn ja oppimisen arvioinnin harjoittelu
- vertaisarviointi pareittain ja ryhmissä opettajan ohjeiden mukaisesti
- opetusryhmän yhteinen arviointikeskustelu
- lähiseudun ammatteihin, työpaikkoihin ja elinkeinoelämään tutustuminen

